

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Fidei Formvlarvm Praecipve Avgvstanae Confessionis Ivstitia Et Vsv

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§XVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67824)

p. 59. cum haereticum hominem deuitare iubet Apostolus, et uero a nobis postulari nequeat, ut in unius aut paucorum heteroclitorum capitum gratiam alio migremus, consequens est, ut iste solum uertat, postquam legitime conuictus et monitus peruacaciter errorem suum fouet, et periculum est, ne alios cominus contagio insiciat.] hoc iure Ecclesia utitur, cum in formulis fidei de diuinis ueritatibus e Scriptura S. decernit, ad easdem amplectendas membra sua adstringit, secus sentientes in communionem non admittit, et pertinaces ἀνιδέγοντας ab ea arcet uel pellit.

§. XVII.

Hucusque de argumentis et directis et indirectis tam generalibus quam specialibus sat dictum est, quibus iustitiam formularum fidei in sensu permissiuo asseruimus, siue Ecclesiae ius condendi et praescribendi easdem uindicauimus. Paucis iam expediri poterit iustitia formularum fidei in sensu *praeceptiuo*, siue potius earum necessitas, i. e. Ecclesiam quandoque obligari ad formulas fidei condendas et praescribendas. Sunt nempe certi casus, qui Ecclesiae formulas imperant, si salua ac integra esse uult, uinculumque unionis interruptum manere debeat; ii uel *interni* uel *externi* esse possunt. Ex iis, qui extrinsecus ueniunt, allegabimus duntaxat iussum principis et mandatum a placitis uerae Ecclesiae alieni et diuersi de reddenda religionis suae ratione; hostium dein calumnias & obtrectationes, quibus sacra nostra inuisa Deo, hominibusque inimica reddere conantur. Ex internis unum sufficiat adduxisse, domesticas nimirum pro dolor! de fidei capitibus altercationes et *σχίσματα*, Ecclesiae summum dissolutionis periculum minantia. Pone iam Ecclesiam ex haecenus probatis habere ius condendarum fidei formularum, illico in allatis casibus iuri accedet obligatio. Eiusmodi Principis iussum, ut alibi probatur, est iustus; in iustis rebus obligatur Ecclesia ad omnimodam eidem exhibendam obedientiam. Calumniae hostium, cum tandem in Ecclesiae per-

In sensu praeceptiuo.

niciem, immo ipsius ueritatis detrimentum essent erupturae, nisi iis obuiam iretur, ad eas retundendas pariter lege Dei obligantur christiani; et cum dari possit casus, ubi nullum ualidius ad reprimendas hostium obtrectationes sit medium & subsidium publica fidei confessione, scripto tradita, quin ad eandem Ecclesia obligetur, nemini obscurum esse potest. Qui enim praecipit finem, intemeratam nimirum fidei custodiam, praecipit & media, interque ea, maxime id, quod fini conuenientissimum est, publicas fidei confessiones. Eodem modo officium incumbit Ecclesiae internas discordias sopiendi et extinguendi fidei formulis, quia eam in rem efficacius et certius non aliud est remedium. Quum haec dicta manifesta sint, suumque robur e praecedentibus paragraphis mutuentur, breuioribus hic nobis esse licet.

§. XVIII.

Illustratur ex
antiquitate
Ecclesiastica.

Quare denique deouluimur ad ostendendum antiquissimum & perpetuum huius iuris in Ecclesia usum. Magna uis huic argumento e continua uerae Ecclesiae praxi desumpto inest atque autoritas. Si enim monstraerimus, ueram Ecclesiam inde ab ultimis originibus hoc modo ueram doctrinam conseruatum, promotum, defensumque iuisse, & sic prudenter cauisse, ne unio animorum in fide disrumperetur, consequa ratione eiusmodi medio membra sua in unione constrinxisse, peruersaque docentes a communione cohibuisse et expulsisse, quidni inde iustitiam formularum fidei colligeremus? quis enim quaeso sibi persuaderi patiatur, ueram Ecclesiam per tot seculorum decursum, constantissima praxi, a nemine, ne haereticis quidem, improbata, iniuste egisse? ipsi certe haeretici non symbola improbarunt, quatenus constituunt iustum conseruandi, promouendi & defendendi diuinas ueritates modum, sed tantum quatenus doctrinas ipsorum hypothesebus aduersas complectebantur; immo iis ipsis sua erant symbola. Quod si porro hancce Ecclesiae obseruantiam iungimus adductis antea argumentis, iustitia formula-
rum